

KÚRIA

Bhar.III.1.219/2011/19.szám

A Kúria, mint harmadfokú bíróság Budapesten, a 2012. év január hó 31. és február hó 13. napján tartott nyilvános ülés alapján meghozta és kihirdette a következő

í t é l e t e t :

Az emberölés előkészületének büntette és más bűncselekmények miatt **T.P. és társai** ellen folyamatban lévő büntetőügyben a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 5.Bf.56/2010/133. számú ítéletét az alábbiak szerint változtatja meg:

T.P. I. rendű, K.I. II. rendű és J.Z. VII. rendű vádlottakat bűnösnek mondja ki magánokirat-hamisítás vétségében (Btk. 276.§), amelyet T.P. I. rendű, K.I. II. rendű vádlott felbujtóként, J.Z. VII. rendű vádlott bűnsegédként követett el.

L.F. X. rendű vádlottat bűnösnek mondja ki csalás büntettségében (Btk. 318.§ (1) bekezdés és (4) bekezdés a) pont).

Ezért L.F. X. rendű vádlottat 500 (ötszáz) napi tétel, - napi tételenként 1000 (egyezer) forint összegű, összesen 500.000 (ötszázezer) forint - pénzbüntetésre ítéli.

A pénzbüntetést meg nem fizetés esetén napi tételenként kell 1-1 napi fogházban végrehajtandó szabadságvesztésre átváltoztatni.

B.P.P. III. rendű vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés tartamát 1 (egy) év 6 (hat) hónapra enyhíti.

J.Z. VII. rendű vádlott szabadságvesztését halmazati büntetésként tekinti kiszabottnak.

Vagyonelkobzás címén kötelezi J.Z. VII. rendű vádlottat 30.000 (harmincezer) forint, L.F. X. rendű vádlottat 1.500.000 (egymillió-ötszázezer) forint megfizetésére.

A harmadfokú eljárásban felmerült bűnügyi költségből K.I. II. rendű vádlott 39.600 (harminckilencezer-hatszáz) forint, S.T.L. V. rendű vádlott pedig 29.400 (huszonkilencezer-négyszáz) forint bűnügyi költséget köteles az államnak megfizetni.

Egyebekben a másodfokú ítéletet T.P. I. rendű, K.I. II. rendű, B.P.P. III. rendű, S.T.L. V. rendű, J.Z. VII. rendű és L.F. X. rendű vádlott tekintetében helybenhagyja.

I n d o k o l á s

A Fővárosi Bíróság a 2009. május hó 12. napján kihirdetett 14.B.123/2006/659. számú ítéletével

T.P. I.rendű vádlott bűnösségét 2 rendbeli életveszélyt okozó testi sértés büntettében, mint felbujtó (Btk. 170.§ (1) és (5) bekezdés I. fordulat), maradandó fogyatékoságot okozó testi sértés büntettében, mint felbujtó (Btk. 170.§ (1) és (4) bekezdés), közfeladatot ellátó személy elleni erőszak büntettében, mint felbujtó (Btk. 230.§), közveszéllyel fenyegetés vétségében mint felbujtó (Btk. 270/A.§ (1) bekezdés), rongálás büntettében mint felbujtó (Btk. 324.§ (1) és (4) bekezdés a) pont), sikkasztás büntettében (Btk. 317.§ (1) és (4) bekezdés a) pont), csalás büntettében (Btk. 318.§ (1) és (5) bekezdés a) pont), magánokirat-hamisítás vétségében mint felbujtó (Btk. 276.§), garázdaság büntettében mint társtettes (Btk. 271.§ (1) és (2) bekezdés a) pont), közveszélyokozás büntettében mint felbujtó (Btk. 259.§ (1) bekezdés), 2 rendbeli emberölés előkészületének büntettében (Btk. 166.§ (3) bekezdés), zsarolás büntettének kísérletében mint társtettes (Btk. 323.§ (1) és (2) bekezdés b) pont), súlyos testi sértés büntettének kísérletében mint felbujtó (Btk. 170.§ (1), (2) és (3) bekezdés), sikkasztás büntettében (Btk. 317.§ (1) és (5) bekezdés a) pont), lopás vétségében (Btk. 316.§ (1) és (2) bekezdés) állapította meg.

Ezért őt, mint visszaesőt - halmazati büntetésül - 6 év

börtönbüntetésre és 6 év közügyektől eltiltásra ítélte.

Az előzetes fogvatartásban, valamint a házi őrizetben töltött időt a kiszabott szabadságvesztésbe beszámítani rendelte és megállapította, hogy egy napi szabadságvesztésnek egy napi előzetes fogvatartásban és négy napi házi őrizetben töltött idő felel meg.

A vádlottat az ellene emelt felbujtóként elkövetett lőfegyverrel visszaélés büntettének (Btk. 263/A.§ (1) bekezdés a) pont) vádja alól felmentette.

K.I. II. rendű vádlott bűnösségét 2 rendbeli életveszélyt okozó testi sértés büntettében (Btk. 170.§ (1) és (5) bekezdés I. fordulat), személyi szabadság megsértésének büntettében (Btk. 175.§ (1) és (3) bekezdés a) pont), rablás büntettének kísérletében (Btk. 321.§ (1) bekezdés), súlyos testi sértés büntettében (Btk. 170.§ (1) és (2) bekezdés), közveszéllyel fenyegetés vétségében (Btk. 270/A.§ (1) bekezdés), rongálás büntettében (Btk. 324.§ (1) és (4) bekezdés a) pont), magánokirat-hamisítás vétségében mint felbujtó (Btk. 276.§), garázdaság büntettében mint társtettes (Btk. 271.§ (1) és (2) bekezdés a) pont), közveszélyokozás büntettében mint társtettes (Btk. 259.§ (1) bekezdés), emberölés előkészületének büntettében (Btk. 166.§ (3) bekezdés), zsarolás büntettének kísérletében mint társtettes (Btk. 323.§ (1) és (2) bekezdés b) pont) állapította meg.

Ezért őt - halmazati büntetésül - 6 év börtönbüntetésre és 6 év közügyektől eltiltásra ítélte.

Az előzetes fogvatartásban, valamint a házi őrizetben töltött időt a kiszabott szabadságvesztésbe beszámítani rendelte.

Megállapította, hogy egy napi szabadságvesztésnek egy napi előzetes fogvatartásban és négy napi házi őrizetben töltött idő felel meg.

B.P.P. III. rendű vádlottat felbujtóként elkövetett életveszélyt okozó testi sértés büntette (Btk. 170.§ (1) és (5) bekezdés I. fordulat) és 2 rendbeli emberölés előkészületének büntette (Btk. 166.§ (3) bekezdés) miatt halmazati büntetésül 2 évi - végrehajtásában 5 évi próbaidőre felfüggesztett - börtönbüntetésre ítélte.

Az előzetes fogvatartásban töltött időt a kiszabott szabadságvesztésbe annak utólagos végrehajtása esetén beszámítani rendelte.

A vádlottat az ellene emelt lőfegyverrel visszaélés büntettének (Btk. 263/A.§ (1) bekezdés a) pont) vádja alól felmentette.

S.T.L. V. rendű vádlottat felbujtóként elkövetett maradandó fogyatékossgot okozó testi sértés büntette (Btk. 170.§ (1) és (4) bekezdés) és felbujtóként elkövetett közfeladatot ellátó személy elleni erőszak büntette (Btk. 230.§) miatt mint különös visszaesőt 2 év - végrehajtásában 4 évi próbaidőre felfüggesztett - börtönbüntetésre ítélte.

J.Z. VII. rendű vádlottat bűnsegédként elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége (Btk. 276.§) és társtettesként elkövetett zsarolás büntettének kísérlete (Btk. 323.§ (1) és (2) bekezdés b) pont) miatt halmazati büntetésül 1 évi - végrehajtásában 2 évi próbaidőre felfüggesztett - börtönbüntetésre ítélte.

L.F. X. rendű vádlottat csalás büntette (Btk. 318.§ (1) és (4) bekezdés a) pont) miatt 500 napi tétel, napi tételenként 1000 Ft, összesen 500.000 Ft pénzbüntetésre ítélte. Megállapította, hogy a pénzbüntetést meg nem fizetése esetén napi tételenként kell egy-egy napi szabadságvesztésre átváltoztatni.

Az elsőfokú bíróság rendelkezett az eljárás során lefoglalt bűnjelekről.

T.P. I. rendű vádlott vonatkozásában 6.300.000 Ft összegben vagyonekobjást rendelt el, míg 6.000.000 Ft vonatkozásában a zár alá vételt feloldotta.

Az elsőfokú bíróság B.J. és K.G. magánfelek polgári jogi igényének érvényesítését egyéb törvényes útra utasította, valamint kötelezte a vádlottakat az eljárás során felmerült bűnügyi költség megfizetésére.

Az ítélet ellen az ügyész T.P. I. rendű, K.I. II. rendű, Bóday Pál III. rendű, L.F. X. rendű és J.Z. VII. rendű vádlott terhére jelentett be fellebezést.

Fellebbezéssel élt T.P. I. rendű vádlott és védője, K.I. II. rendű vádlott és védője, B.P.P. III. rendű vádlott és védője, S.T.L. V. rendű vádlott és védője, valamint L.F. X. rendű vádlott és védője.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.340/2006/30. számú átiratában az ügyészi fellebbezést részben módosított tartalommal tartotta fenn.

- . -

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás a Be. 351.§ (2)

bekezdés b/ pontjának II. fordulata és a d/ pontja szerint kisebb részében megalapozatlan, mert a tényállás részben hiányos, illetve az elsőfokú bíróság az általa megállapított tényekből további tényekre helytelenül következtetett.

Ezt a megalapozatlanságot azonban a másodfokú eljárásban a Be. 352.§ (1) bekezdés a/ és b/ pontjai alapján az ítélet tábla, részint az iratok tartalma, részint pedig a tárgyaláson felvett bizonyítás alapján, a tényállás kiegészítésével, helyesbítésével, a megfelelő ténybeli következtetésekkel kiküszöbölte:

Az ekként kiegészített és pontosított tényállást az ítélet tábla minden szempontból megalapozottnak találta, így az a másodfokú felülbírálat alapját képezhette.

- . -

A másodfokú bíróságként eljáró Fővárosi Ítélet tábla a Fővárosi Bíróság 14.B.123/2006/659. számú ítéletét T.P. I. rendű, K.I. II. rendű, B.P.P. III. rendű, S.T.L. V. rendű, J.Z. VII. rendű, L.F. X. rendű vádlottak tekintetében az alábbiak szerint megváltoztatta:

T.P. I. rendű, K.I. II. rendű, B.P.P. III. rendű vádlottak bűnösségét hatósági eljárás akadályozásának büntetése (Btk. 242/A.§ (1) és (2) bekezdés I. fordulója) is megállapította, mely cselekményt K.I. II. rendű vádlott tettesként, T.P. I. rendű, B.P.P. III. rendű vádlottak felbujtóként követték el.

T.P. I. rendű és K.I. II. rendű vádlottak közveszéllyel fenyegetés vétségeként értékelt cselekménye helyesen a Btk. 270.§ (1) bekezdés a/ pontja szerint minősül.

T.P. I. rendű és K.I. II. rendű vádlottak társtettesként elkövetett garázdaság büntetéseként értékelt cselekményét társtettesként elkövetett személyi szabadság megsértése büntetése (Btk. 175.§ (1) és (3) bekezdés I. fordulója a/ pontja) minősítette.

T.P. I. rendű vádlott bűnösségét garázdaság vétségében (Btk. 271.§ (1) bekezdés) is megállapította.

T.P. I. rendű vádlott terhére megállapított testi épség elleni bűncselekmények helyes megnevezése 2 rendbeli testi sértés büntetése mint felbujtó (Btk. 170.§ (1) és (5) bekezdés I. fordulója), testi sértés büntetése mint felbujtó (Btk. 170.§ (1) és (4) bekezdés I.

fordulata), testi sértés büntettének kísérlete mint felbujtó (Btk. 170.§ (1), (2) és (3) bekezdés utolsó fordulata).

K.I. II. rendű vádlott terhére megállapított testi épség elleni bűncselekmények helyes megnevezése 2 rendbeli testi sértés büntette (Btk. 170.§ (1) és (5) bekezdés I. fordulata), testi sértés büntette (Btk. 170.§ (1) és (2) bekezdése).

B.P.P. III. rendű vádlott terhére megállapított testi épség elleni bűncselekmény helyes megnevezése felbujtóként elkövetett testi sértés büntette (Btk. 170.§ (1) és (5) bekezdés I. fordulata).

S.T.L. V. rendű vádlott terhére megállapított testi épség elleni bűncselekmény helyes megnevezése felbujtóként elkövetett testi sértés büntette (Btk. 170.§ (1) és (4) bekezdés).

T.P. I. rendű vádlottat az ellene felbujtóként elkövetett közfeladatot ellátó személy elleni erőszak büntette (Btk. 230.§), felbujtóként elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége (Btk. 276.§), és a sikkasztás büntette (Btk. 317.§ (1) és (5) bekezdés a/ pont) miatt emelt vád alól felmentette.

T.P. I. rendű vádlott bűnösségét lopás vétségében (Btk. 316.§ (1) és (2) bekezdés I. fordulata) megállapító rendelkezését hatályon kívül helyezte és vele szemben az emiatt folyamatban lévő büntetőeljárást megszüntette.

K.I. II. rendű vádlottat az ellene felbujtóként elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége (Btk. 276.§) miatt emelt vád alól felmentette.

S.T.L. V. rendű vádlottat az ellene felbujtóként elkövetett közfeladatot ellátó személy elleni erőszak büntette (Btk. 230.§) miatt emelt vád alól felmentette.

J.Z. VII. rendű vádlottat a bűnsegédként elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége (Btk. 276.§) miatt emelt vád alól felmentette.

L.F. X. rendű vádlott bűnösségét csalás büntettében (Btk. 318.§ (1) és (4) bekezdés a/ pontja) megállapító rendelkezést hatályon kívül helyezte és az ellene emberölés előkészületének büntette (Btk. 166.§ (3) bekezdés) miatt indult büntetőeljárást megszüntette.

T.P. I. rendű vádlott az 1 rendbeli felbujtóként elkövetett testi sértés büntettét (Btk. 170.§ (1) és (5) bekezdés I. fordulata), a felbujtóként elkövetett hatósági eljárás akadályozásának büntettét (Btk. 242/A.§ (1) és (2) bekezdés I. fordulata), a felbujtóként elkövetett rongálás büntettét (Btk. 324.§ (1) és (4) bekezdés a/ pont), a társtettesként elkövetett személyi szabadság megsértésének

büntettét (Btk. 175.§ (1) és (3) bekezdés I. fordulat a/ pont), a felbujtóként elkövetett közveszélyokozás büntettét (Btk. 259.§ (1) bekezdés), a 2 rendbeli emberölés előkészületének büntettét (Btk. 166.§ (3) bekezdés) és a társtettesként elkövetett zsarolás büntettének kísérletét (Btk. 323.§ (1) és (2) bekezdés b/ pont) bünszervezetben követte el.

K.I. II. rendű vádlott az 1 rendbeli testi sértés büntettét (Btk. 170.§ (1) és (5) bekezdés I. fordulata), hatósági eljárás akadályozásának büntettét (Btk. 242/A.§ (1) és (2) bekezdés I. fordulata), a társtettesként elkövetett személyi szabadság megsértésének büntettét (Btk. 175.§ (1) és (3) bekezdés I. fordulat a/ pont), a rongálás büntettét (Btk. 324.§ (1) és (4) bekezdés a/ pont), a társtettesként elkövetett közveszélyokozás büntettét (Btk. 259.§ (1) bekezdés), az 1 rendbeli emberölés előkészületének büntettét (Btk. 166.§ (3) bekezdés), és a társtettesként elkövetett zsarolás büntettének kísérletét (Btk. 323.§ (1) és (2) bekezdés b/ pont) bünszervezetben követte el.

B.P.P. III. rendű vádlott a terhére rótt valamennyi bűncselekményt bünszervezetben követte el.

T.P. I. rendű vádlott nem minősül visszaesőnek.

T.P. I. rendű vádlott szabadságvesztésének tartamát 7 évre súlyosította.

B.P.P. III. rendű vádlott szabadságvesztésének felfüggesztését mellőzte és 2 év közügyektől eltiltásra is ítélte.

T.P. I. rendű vádlott vagyonelkobzásának összegét 5.300.000 Ft-ban állapította meg.

K.I. II. rendű vádlott esetében 700.000 Ft-ra vagyonelkobzást rendelt el.

A szabadságvesztést T.P. I. rendű, K.I. II. rendű, B.P.P. III. rendű vádlott esetében fegyházban rendelte végrehajtani, és megállapította, hogy ezen vádlottak feltételes szabadságra sem bocsáthatók.

T.P. I. rendű vádlott esetében a Pesti Központi Kerületi Bíróság 9.B.4783/1993/120. számú ítéletével kapcsolatban alkalmazott feltételes szabadságot megszüntette.

Megállapította, hogy S.T.L. V. rendű vádlott pártfogó felügyelet alatt áll.

J.Z. VII. rendű vádlott esetében a halmazati büntetésre utalást

mellőzte.

A másodfokú bíróság megállapította továbbá, hogy T.P. I.rendű és K.I. II.rendű vádlott esetében a kiszabott szabadságvesztésbe beszámított házi őrizetnél egy napi szabadságvesztésnek 5 napi házi őrizetben töltött idő felel meg.

Ugyancsak megállapította, hogy az ORFK Bűnügyi Főigazgatóság Nemzeti Nyomozó Iroda Bűnügyi Főosztály Nemzetközi Bűnözés Elleni Osztályánál 4-175/2004. bü. számon a tárgnyilvántartás T.42/2/2004. tételén nyilvántartott 1-28. tétel alatti bűnjelek közül a 21-27. tétel alattiakat a Fővárosi Bíróság Gazdasági Hivatalánál Bj.771/2006. szám alatt kezelik.

Utóbbiak közül a 21. és 22. tétel alatt kezelt minták és anyagmaradványok megsemmisítését rendelte el.

Az ítélőtábla megállapította, hogy az ORFK Bűnügyi Főigazgatóság Nemzeti Nyomozó Iroda Bűnügyi Főosztály Nemzetközi Bűnözés Elleni Osztályánál 4-175/2004. bü. számon a tárgnyilvántartás T.42/3/2004. tételén nyilvántartott 1-34. tétel alatti bűnjeleket a Fővárosi Bíróság Gazdasági Hivatalánál Bj.771/2006. szám alatt, az ORFK Bűnügyi Főigazgatóság Nemzeti Nyomozó Iroda Bűnügyi Főosztály Nemzetközi Bűnözés Elleni Osztályánál 77/2004. bü. számon, a tárgnyilvántartás T-20/2005. tétele alatt nyilvántartott 2 tétel bűnjelet (Yamaha robogó, bukósisak) a Fővárosi Bíróság Gazdasági Hivatalánál Bj.842/2006. szám alatt kezelik.

Az ítélőtábla megállapította, hogy az ORFK Bűnügyi Főigazgatóság Nemzeti Nyomozó Iroda Bűnügyi Főosztály Nemzetközi Bűnözés Elleni Osztályánál 77/2004. bü. számon 1-7. tételek alatt kezelt videó- és magnókazettákat, cd- lemezeket T-20/1/2005. számon, az ugyanezen a számon kezelt winchestert és cd-lemezt T-20/2/2005. számon tartják nyilván.

Az ORFK Bűnügyi Főigazgatóság Nemzeti Nyomozó Iroda Szervezett Bűnözés Elleni Főosztály Nemzetközi Vagyonfelderítő Osztályánál 29015/2008. bü. számon lefoglalt bűnjelekkel kapcsolatos elsőfokú bíróság rendelkezései helyett az alábbiak szerint rendelkezett:

A Fővárosi Bíróság Gazdasági Hivatalánál Bj.788/2008. számon kezelt bűnjelek közül az 1-43. sorszám alattiak lefoglalását megszüntette és kiadni rendelte T.P. I.rendű vádlott részére.

A 44-45. sorszám alattiak lefoglalását ugyancsak megszüntette és kiadni rendelte Zs.M-nének, a 46-49. tétel alattiak lefoglalását megszüntette és kiadni rendelte F.C.E.-nek, az 50-54. tétel alattiak lefoglalását megszüntette és kiadni rendelte S.K. lefoglalást szenvedőnek.

Az eljárás során lefoglalt és a Fővárosi Bíróság Gazdasági Hivatalánál Bj.841/2006. szám alatt kezelt 1 db piros színű, fém, 5 literes benzines kanna lefoglalását megszüntette és kiadni rendelte Sz.Z. részére.

A V. Zrt-nél a 14100000-16880949-02000009 számú elkülönített letéti számlán letétbe helyezett és zár alá vett 12.300.000 Ft-ból 7.000.000 Ft-ra a zár alá vételt feloldotta.

Az ítélőtábla pontosította az elsőfokú eljárásban felmerült bűnügyi költségre vonatkozó rendelkezést is, miszerint helyesen 5.876.255 Ft bűnügyi költség merült fel az elsőfokú eljárásban, melyből T.P. I. rendű vádlott 1.100.586 Ft-ot, K.I. II. rendű vádlott 1.251.580 Ft-ot, B.P.P. III. rendű vádlott 191.080 Ft-ot, S.T.L. V. rendű vádlott 714.138 Ft-ot köteles az államnak megfizetni.

Az elsőfokú eljárásban felmerült további 325.648 Ft-ról megállapította, hogy azt az állam viseli.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét valamennyi vádlott tekintetében helybenhagyja azzal, hogy az ítélet bevezető részéből mellőzte 2008. április 4. napjának tárgyalási napként történő feltüntetését.

A másodfokú bíróság az V. rendű vádlott nevét és tartózkodási helyét pontosította.

A T.P. I. rendű vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztésbe a 2010. február 3. napjától 2010. május 10. napjáig házi őrizetben eltöltött időt akként számította be, hogy egy napi szabadságvesztésnek öt napi házi őrizetben töltött idő felel meg.

A másodfokú eljárás során felmerült 898.385 Ft bűnügyi költségből T.P. I. rendű vádlott 82.635, K.I. II. rendű vádlott 188.035, S.T.L. V. rendű vádlott 100.200 Ft-ot köteles az állam javára megfizetni, míg a további 149.625 Ft-ot az állam viseli.

Az ítélőtábla megállapította, hogy az ítélet ellen T.P. I. rendű, K.I. II. rendű, B.P.P. III. rendű, S.T.L. V. rendű, J.Z. VII. rendű, L.F. X. rendű vádlottak tekintetében van helye fellebbezésnek.

- . -

A Fővárosi Ítélőtábla ítélete ellen az ügyész T.P. I. rendű vádlott terhére a felmentő rendelkezés miatt a büntetés súlyosítása végett, K.I. II. rendű vádlott terhére a felmentés miatt és a

büntetés súlyosítása végett, B.P.P. III. rendű vádlott terhére kizárólag a büntetés súlyosítása végett, S.T.L. V. rendű és J.Z. VII. rendű vádlott terhére a felmentő rendelkezés miatt és a büntetés súlyosítása végett, míg L.F. X. rendű vádlott esetében az eljárás megszüntetése ellen jelentett be fellebbezést.

A Legfőbb Ügyészség a BF.1935/2010. számú nyilatkozatában - és a nyilvános ülésen jelen lévő ügyész - a fellebbezést módosítva tartotta fenn. Az V. rendű vádlott esetében a felbujtóként, közfeladatot ellátó személy elleni erőszak büntettének vádja alóli felmentés miatt bejelentett ügyészi fellebbezést visszavonta. Indítványozta, hogy a Kúria az I., II. és VII. rendű vádlott bűnösségét a magánokirat-hamisítás vétségében állapítsa meg azzal, hogy az I. és II. rendű vádlott felbujtó, a VII. rendű vádlott pedig bűnsegéd. Indítványozta továbbá, hogy a X. rendű vádlott bűnösségét állapítsa meg csalás büntettében, s szabjon ki vele szemben végrehajtásában felfüggesztett szabadságvesztést, míg az I., II., III. és VII. rendű vádlott büntettét súlyosítsa.

Az ítélet ellen T.P. I. rendű vádlott és védője a tárgyaláson az ok megjelölése nélkül élt fellebbezéssel. Később a védő fellebbezését írásban indokolta azzal, hogy az elsőfokú bíróság ítélete ellen bejelentett fellebbezésének indokolását is értelemszerűen fenntartja.

Az ítéltőtábla ítélete ellen irányuló fellebbezést az I. rendű vádlott védője írásban az alábbiak szerint indokolta meg.

Elsődlegesen a Be. 373.§ (1) bekezdés III/b), a III/a) pontjában, valamint a Be. 375.§ (1) bekezdésében írt okokból a másodfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására utasítását indítványozta.

A védő ugyanis olyan eljárási szabálysértésekre hivatkozott, amelyek álláspontja szerint feltétlen hatályon kívül helyezést eredményeznek.

E körben kifogásolta, hogy az F.Á. sérelmére megvalósított bűncselekmény esetében a bűnösség kimondásának a mellőzésére a másodfokú bíróság nem utalt.

A továbbiakban sérelmezi, hogy az elsőfokú bíróság egyetlen tanút sem nyilatkoztatott meg ate tekintetben, hogy elfoglultnak érzi-e magát vagy sem, holott ez a Be. 85.§ (2) bekezdése szerint kötelező. E körben utalt arra, hogy a másodfokú bíróság ezt a hiányosságot nem vitatta, ám indokolásában ennek jelentőségével nem is foglalkozott. Márpedig a figyelmeztetés elmaradásának abban volt jelentősége, hogy amennyiben „a tanút nem figyelmeztetik, hogy élhet a vallomás

megtagadásának jogával, ha önmagát vagy hozzátartozóját bűncselekmény elkövetésével vádolná, de megkapja azt a figyelmeztetést, hogy köteles a legjobb tudomása és lelkiismerete szerint az igazat vallani, akkor gyakorlatilag a hamis tanúzás miatti felelősségre vonás következménye nélkül állíthat valótlanul olyan kérdésekben, amelyekben ha igazat mondana azzal önmagát vádolná bűncselekménnyel".

Sérelmezi, hogy az elsőfokú bíróság M.T.-t és M.J.-t kiküldött bíró útján hallgatta ki tanúként, holott annak törvényi feltételei nem álltak fenn, vagyis a bíróság egyrészt kiterjesztően értelmezte a Be. 304.§ (1) bekezdését, másrészt a vádlottak vagy a védők jelenlétét nem biztosította, így ezen tanúvallomások bizonyítékként nem vehetők figyelembe.

Ezen indokok alapján M.M. tanúkihallgatását is törvénysértőnek tartja, mivel a tanú egészségi állapota nem indokolta a kiküldött bíró útján történő kihallgatását és a vádlottak és védők jelenléte ez esetben sem volt biztosítva.

További eljárási szabálysértésként hivatkozik F.P. hangtechnikai szakértő véleményének elfogadására, ugyanis az nem felelt meg a Be. 108.§ (2) bekezdésében írt követelményeknek, ezért bizonyítékként sem értékelhető.

A fellebbezés a továbbiakban az I. rendű vádlott elmeorvos-szakértői vizsgálatával összefüggő valamennyi eljárást törvénysértőnek, az ezzel kapcsolatos indokolási kötelezettség elmulasztását pedig abszolút hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértésnek minősítette. Álláspontja szerint ugyanis a bíróságok ítéletéből, illetve azok indokolásából nem derül ki, hogy milyen érvek és indokok alapján fogadták el az ellentétes szakértői vélemények egyikét.

A bíróság nem kezelheti az ETT-t felülvéleményező fórumként, a szakvéleményét pedig döntésként, hiszen az ETT a jogszabályok helyes értelmezése alapján csupán a többi szakértővel azonos értékű vélemény adására képes testület.

Fellebbezésében kifejti, hogy a bíróságnak külön indokát kellett volna adnia, hogy miért nem a T.P. I. rendű vádlott beszámítási képességét közepes fokban korlátozottan értékelő szakvéleményeket fogadta el.

E körben hivatkozik a BH. 2004/43. számú eseti döntésére, amely szerint: „amennyiben a vádlott elmeállapotának pontos kórismét rögzítő, az ellentmondásokat feloldó egységes orvos-szakértői megítélése nem lehetséges, a bíróság a kétséget a vádlott javára értékelve foglal állást, hogy a cselekményt az elmeműködés olyan

kóros állapotában követte el, amely képtelenné tette, avagy korlátozta a cselekmény következményeinek felismerésében, vagy abban, hogy e felismerésnek megfelelően cselekedjék".

A fellebbezés szerint az általa hivatkozott konkrét ügyben „a Legfelsőbb Bíróság nem tett mást, mint értékelte a szakvéleményeket és nagyon részletesen, érthetően adott számot a döntési mechanizmusról".

Ennek megfelelően a védő kifejti, hogy amennyiben az ítélet hatályon kívül helyezésére nem kerülne sor, úgy a Kúria állapítsa meg T.P. I. rendű vádlott beszámítási képességének oly mértékű korlátozottságát, amely korlátlan enyhítésre ad lehetőséget.

K.J. II. rendű vádlott és védője felmentés végett, a bűnszervezet megállapítása és a vagyonek kobzása alkalmazása miatt, illetve a büntetés enyhítése érdekében jelentett be fellebbezést.

B.P.P. III. rendű vádlott és védője a tényállás téves megállapítása és téves minősítés, valamint a bűnszervezet megállapítása miatt jelentett be fellebbezést.

S.T.L. V. rendű vádlott védője a tárgyaláson 3 napi gondolkodási időt tartott fenn, majd törvényes határidőn belül elsődlegesen felmentés, másodlagosan enyhítés érdekében jelentett be fellebbezést.

J.Z. VII. rendű és L.F. X. rendű vádlott védője tudomásul vette a másodfokú ítéletet.

-.-

T.P. I. rendű, K.I. II. rendű, B.P.P. III. rendű, S.T.L. V. rendű, J.Z. VII. rendű és L.F. X. rendű vádlottak esetében harmadfokú eljárásnak van helye, mert e vádlottak vonatkozásában a másodfokú bíróság az elsőfokú bírósághoz képest a bűnösségük kérdésében eltérő döntést hozott.

Következésképpen a másodfokú ítélet ellen az ügyész, valamint e vádlottak és a védőik által bejelentett fellebbezések egyaránt joghatályosak [Be. 386. § (1) bek. a) pont, (3) bek.; Be. 367/A. § (1) bek. a), b), d) pont, (2) bek.] voltak.

A Kúria a Be. 387. § (1) bekezdés alapján, illetve a (2) bekezdés főszabálya szerinti terjedelemben felülbírált a megítáradott másodfokú ítéletet és az azt megelőző első- és másodfokú eljárást.

A Be. 387. § (2) bekezdésének második fordulata alapján a felülbírálat terjedelme nem terjedt ki a másodfokú bíróság által az elsőfokú bíróság ítéletének - a T.P. I. rendű, és K.I. II. rendű vádlott vonatkozásában a felbujtóként elkövetett lőfegyverrel visszaélés büntetével kapcsolatos - felmentő rendelkezését helybenhagyó részére.

Az első- és a másodfokú bíróság az eljárást a perjogi szabályokat betartva folytatta le; indokolási

kötelezettségének a szükséges mértékben eleget tett, mérlegelő tevékenységéről, illetve annak eredményéről ellenőrizhető módon számot adott.

A Kúria a felülbírálat során - az I. rendű vádlott és védője hivatkozásával szemben - nem észlelt olyan eljárási szabálysértést, amely - a Be. 399. § (1)-(4) bekezdése szerint - feltétlen hatályon kívül helyezési okot képez, az ügy érdemi elbírálását kizárja.

A védő írásban benyújtott fellebbezésében a Be. 373.§ (1) bekezdés III/a-b) pontjaira, illetve a Be. 375.§ (1) bekezdésére hivatkozással indítványozta a fellebbezéssel megtámadott ítéletek hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására utasítását.

A fellebbezés sérelmezi, hogy az elsőfokú bíróság T.P. I. rendű vádlott vonatkozásában a IV/4. tényállási pontban írt személyi szabadság megsértése kapcsán nem hozott külön felmentő rendelkezést, és fellebbezésének erre irányuló részével a másodfokon eljáró ítélőtábla sem foglalkozott. Álláspontja szerint a felmentő rendelkezés elmaradása a Be. 373.§ (1) bekezdés III/b. pontjára figyelemmel hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértés.

A védő ezzel kapcsolatos jogi álláspontja az alábbiak szerint téves.

A hivatkozott jogszabályhely szerint feltétlen hatályon kívül helyezéshez vezet, ha a bíróság indokolása a rendelkező résszel teljes mértékben ellentétes. Az elsőfokú bíróság ítéletének rendelkező részében azonban nem szerepelt a személyi szabadság megsértésének vádja alóli felmentő rendelkezés, és ezzel ellentétes jogi érvrendszert az indokolás sem tartalmazott. A bíróság a jogi indokolás körében, hogy jogi álláspontja teljes körű, világos és egyértelmű legyen, rögzítette, hogy a már említett bűncselekmény a garázdasággal halmazatban nem valósult meg.

A bíróság ítéletének rendelkező része és indokolása tehát teljes összhangban van a jogkérdést illetően, ugyanis - és ezzel a másodfokú bíróság is egyetértett - mindössze megállapította, hogy a látszólagos halmazat esetén a törvény különös részi törvényi tényállása zárja ki az említett bűncselekmény megvalósulását.

A védő által hivatkozott eseti döntés egyébként a bíróságok ezzel kapcsolatos jogi álláspontját erősíti meg, és támasztja alá.

Az I. rendű vádlott védője a továbbiakban a Be. 375.§ (1) bekezdésére hivatkozással ugyancsak feltétlen hatályon kívül helyezési okként jelölte meg, hogy az elsőfokú tárgyaláson a tanúk kioktatása, illetve kihallgatása törvénysértő módon történt.

Ezzel kapcsolatos jogi érveit a Be. 82.§ (2) bekezdésére alapozta, miszerint bírósági eljárásban a tanúk törvényes figyelmeztetése elmaradt, a figyelmeztetés, illetve a válaszok jegyzőkönyvezésére perrendszerűen nem került sor, így az ezzel érintett tanúk vallomása bizonyítékként sem vehető figyelembe.

A fellebbezés érveinek alátámasztásául hivatkozott arra, hogy a másodfokú bíróságként eljáró Fővárosi Ítélőtábla P.I., U.I. és dr. B.L. tanúk vonatkozásában helytállónak ítélte jogi kifogásait, a többi érintett tanú esetében viszont nem.

A védő álláspontja szerint a figyelmeztetés elmaradása és az igazmondási kötelezettségre történő kioktatás megtörténte azzal a következménnyel járhat, hogy a tanú a hamis tanúzás miatti

felelősségre vonás következménye nélkül állíthat valótlanságokat olyan kérdésekben is, amelyek megválaszolása esetén önmagát vádolná.

Ezzel kapcsolatosan utal a Kúria arra, hogy a törvény lehetőséget biztosít a figyelmeztetés elmaradásának utólagos pótlására, amely jelen eljárásban meg is történt, így a tanúk vallomása, mint törvényesen beszerzett bizonyíték a bizonyítási eljárásban korlátozás, illetve megszorítás nélkül felhasználható volt.

Ezen túlmenően a védő hivatkozása szerint M.T.-né és M.J. tanúvallomása bizonyítékként azért nem használható fel, mivel a Be. 304.§ (1) bekezdésében írt feltételek hiányában törvénysértő eljárás volt nevezettek kiküldött bíró útján történő kihallgatása.

A Kúria egyetértett az ítéletábra ezzel kapcsolatos jogi okfejtésével, miszerint a Be. 304.§-ában meghatározott feltételeket a közvetlenség elvének biztosítása miatt megszorítóan kell értelmezni, azonban az idézett törvényhely nem határozza meg, hogy a bizonyítás felvétel, a tanú kihallgatása mikor ütközik rendkívüli nehézségbe. A feltételek fennállását a bíróság mérlegeli, és dönt a kiküldött bíró jogintézményének igénybevételéről, amelyre adott esetben egy betegség is alapul szolgálhat, akár orvosi igazolás nélkül is.

A Kúria ugyanezen indokok alapján nem tartotta megalapozottnak a védő azon hivatkozását sem, hogy törvénysértő lett volna M.M. tanúkenti kihallgatása és vallomásának bizonyítékként történő értékelése, illetve elfogadása.

A tanú orvosilag igazolt egészségi állapota feltétlenül indokolta a kiküldött bíró útján történő kihallgatás igénybevételét, ezért az ide vonatkozó bírói döntés minden tekintetben megalapozott, törvényes és indokolt volt, azzal az ítéletábra okfejtésére tekintettel a Kúria is egyetértett.

A védő másodfellebbezésében változatlanul sérelmezte azt is, hogy e három tanú kiküldött bíró útján történő kihallgatás idejére a bíróság nem biztosította az érintett vádlottak és védők jelenlétét.

A másodfokú eljárásban előterjesztett ugyanezen kifogással kapcsolatosan az ítéletábra helyesen hivatkozott a Be. 304.§ (5) bekezdésére, amely meghatározott esetekben lehetőséget biztosít az értesítés mellőzésére, illetve a tanú védelmének érdekében a jelenlét elkerülésére.

A védő ugyancsak sérelmezte F.P. igazságügyi hangszakértő véleményének elfogadását, mivel álláspontja szerint a szakvélemény nem felelt meg a Be. 108.§ (2) bekezdésében megkívánt feltételeknek.

A hangtechnikai szakvéleménnyel kapcsolatos védői kifogásokkal összefüggésben már a másodfokú bíróság is rámutatott, hogy a szakértőt kirendelő végzés meghatározta a vizsgálat tárgyát, sőt

tartalmazta azt is, hogy a vizsgálat elvégzéséhez milyen anyagokat bocsátott a szakértő rendelkezésére.

A szakértő 2 db kb. 100 perc tartamú hanganyagot tartalmazó TDK D60 hangkazettát vizsgált és rögzítette azt is, hogy véleményét milyen szempontok értékelése alapján alakította ki.

Következésképpen a bíróságoknak nem kellett semmi olyan következtetést levonni, amely szakvélemény felhasználásának a törvényességét megkérdőjelezte volna, miáltal a szakértői vélemény bizonyítási eszközként történő felhasználása a Kúria álláspontja szerint is minden szempontból törvényesen történt.

A fellebbezés a továbbiakban a Be. 373.§ (1) bekezdés III/a. pontjára hivatkozással feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértésként fogalmazta meg, hogy az ügyben eljáró első- és másodfokú bíróság T.P. I. rendű vádlott elmeállapotával kapcsolatos szakértői vélemények értékelésével, a vádlott korlátozott beszámítási képességével kapcsolatosan indokolási kötelezettségüknek oly mértékben nem tettek eleget, hogy ennek következtében az ítélet felülbírálatra alkalmatlan.

Ez a hivatkozás is alaptalan az alábbiak szerint.

Az elsőfokú bíróság a tényállás személyi részében T.P. I. rendű vádlott elmeállapotával kapcsolatosan az alábbiakat állapította meg.

T.P. I. rendű vádlott sem a bűncselekmény elkövetésekor nem szenvedett, sem jelenleg nem szenved olyan szintű elmebetegségben, gyengeelméjűségben, szellemi leépülésben, tudatzavarban, amely képtelenné tette vagy korlátozta volna abban, hogy a terhére rótt bűncselekmények társadalomra veszélyes következményét felismerje, és a felismerésnek megfelelő magatartást tanúsítsa. A vádlott diszharmóniás, megfelelő tartással nem rendelkező, érzelmileg kissé színtelen, impulzivitásra hajlamos, indulat-labilis személyiség, akit fokozott önérvényesítés, egocentrikus viszonyulás jellemez, és megfelelő kötődésre képtelen. Kudarcűrő képessége csökkent, alkalmazkodási, beilleszkedési nehézségekkel küzdő, és külső megterhelések hatására lehangoltságra hajlamos. Öntörvényű, saját szempontjait előtérbe helyező, érzelmileg befolyásolt helyzetben a kritikai készsége, morális visszatartó ereje csökkent.

Mindezek mellett realitásérzéke megtartott, érdekei érvényesítésére képes. Személyisége az érzelmileg labilis személyiségzavar impulzív típusának felel meg, amelyben az antiszociális irányultság hangsúlyos. Személyiségzavara megkönnyítette a bűncselekményekben való részvételt, de a kóros elmeállapot szintjét nem éri el. A vádlott vonatkozásában bipoláris affektív zavar nem diagnosztizálható, nála súlyos depressziós epizód, vagy súlyos mániás epizód nem volt észlelhető, depressziós állapota külső megterhelésre, aktuális helyzetével magyarázható módon alakult ki. A képalkotó módszerrel megállapított kezdődő homloklebeny sorvadás klinikailag nem eredményezett érdemi szellemi hanyatlást, illetve személyiség színvonalcsökkenést. A vádlott igen jó szellemi képességű, akinél szervi eredetű károsodás nem mutatható ki.

A Fővárosi Bíróság ezen ténymegállapításait a szakértői vélemény adataival indokolta, részletesen elemelve a rendelkezésre álló szakértői véleményeket és nyilatkozatokat.

Ennek keretében rendkívüli alapossággal foglalkozott dr. A.A. és dr. B.B., dr. M.K., dr. H.L. és dr.

Cs-M.M., valamint dr. G.K. szakértők véleményével és értékelte az Egészségügyi Tudományos Tanács véleményében kifejtett álláspontot is.

Az elsőfokú bíróság a tárgyalás keretében kihallgatott dr. B.I. és dr. K.I. nyilatkozatait is részletesen mérlegelte, és erről is részletesen számot adott.

Ezen túlmenően a bíróság lehetővé tette, hogy külföldi szakértői véleményt is beszerezzenek, és annak eredményét tárgyalás anyagává tette.

Mindezek alapján a védelmi fellebbezésnek az I. rendű vádlott elmeállapotával kapcsolatos kifogásai teljes mértékben megalapozatlanok, ugyanis a bíróság igen kimerítően, az ítélet 343. oldalától a 348. oldaláig, vagyis több mint öt oldalas terjedelemben fejtette ki álláspontját és részletesen megindokolta, hogy a többirányú, szerteágazó szakértői véleményeket milyen megfontolásból, miért és hogyan értékelte.

T.P. I. rendű vádlott védőjének az indokolási kötelezettség elmulasztására alapított eljárásjogi kifogásait a másodfokú bíróság sem fogadta el.

Ezzel kapcsolatosan kifejtette, hogy az ETT egyértelműen állást foglalt a vitatott orvosi szakkérdésben tekintetben, hogy az ellentétes szakvélemények közül melyik szakértői vélemény fogadható el, és ezt az álláspontját szakmai érvekkel is alátámasztotta. Ez esetben a bíróságnak nem kell külön indokolnia, hogy ennek alapján mely szakértői véleményeket fogadta el, ugyanis az ETT állásfoglalásának nincs kötelező ereje a bíróság mérlegelési tevékenységére, vagyis nincs olyan „döntési mechanizmus” sem, amelyről az elsőfokú bíróságnak részletesen számot kellett volna adnia.

Ilyen körülmények között az indokolási kötelezettség elmulasztása mint eljárási szabálysértés sem az első-, sem a másodfokú bíróság részéről nem kerülhet szóba.

- . -

A Be. 386. § (2) bekezdése szerint a (másod)fellebbezésben bizonyítást indítványozni, új tényt állítani vagy új bizonyítékra hivatkozni nem lehet, a Be. 388. § (2) bekezdése szerint harmadfokú bírósági eljárásban bizonyításnak nincs helye. A 388. § (1) bekezdése értelmében a harmadfokú bíróság határozatát arra a tényállásra alapítja, melynek alapján a másodfokú bíróság a megtámadott ítéletét meghozta, feltéve, hogy az további bizonyítás felvétele nélkül is megalapozott, vagy - a Be. 388. § (2) bekezdése szerint - a megalapozatlanság az iratok alapján elhárítható, ekként a helyes tényállás megállapítható, a helytelen ténybeli következtetés kiküszöbölhető.

A fentiek előre bocsátása után a Kúria az anyagi jogi kérdések közül elsődlegesen a bünszervezetről fejti ki jogi álláspontját, ugyanis annak megállapítását a bünszervezettel érintett T.P. I. rendű, K.I. II. rendű és B.P.P. III. rendű vádlott és védőik

fellebbezésük középpontjába állítva sérelmezték, míg az ügyész a másodfokú bíróság jogi érveit elfogadva, annak helybenhagyását indítványozta.

A Fővárosi Bíróság a bűnszervezettel kapcsolatos jogi álláspontját lényegét tekintve hibátlanul fejtette ki, abból azonban téves jogi következtetésre jutott.

A meghatározás fogalmi ismérvei: legalább három főt magába foglaló, összehangoltan működő bűnözői csoport, amely hosszabb időre szervezett; célja legalább öt évi büntetési tétellel fenyegetett bűncselekmények elkövetése.

A bűnszervezetben résztvevőknek tisztában kell lenniük azzal, hogy magatartásuk a bűnszervezethez kapcsolódik.

A Legfelsőbb Bíróság 4/2005. Büntető Jogegységi Határozata alapján magának a bűnszervezetnek kell hosszabb időre szervezettnek és összehangoltan működőnek lennie, nem pedig az egyes résztvevők közreműködésének. Az akár egyszeri bekapcsolódás a bűnszervezet tevékenységébe megalapozhatja a súlyosabb jogkövetkezmények alkalmazását. A Legfelsőbb Bíróság álláspontja szerint a hosszabb időre szervezettség nem a bűncselekmény alanyához kapcsolódó bűnösség, hanem a bűnszervezet fogalmi eleme.

Az összehangoltság azt jelenti, hogy a bűnszervezetben résztvevő személyek egymást erősítve fejtik ki tevékenységüket, ugyanakkor az összehangoltságnak nem feltétele, hogy a bűnszervezetben cselekvők közvetlen kapcsolatban álljanak egymással, a másik személy kilétét, annak szerepét konkrétan ismerjék. Az összehangoltság adott akkor is, ha a bűnszervezetben tevékenykedő személyek egymás cselekményéről tudnak, és a feladatmegosztás alapján a bűncselekményeket közösen valósítják meg, ugyanakkor adott a bűnszervezetben részvétel, ha a bűncselekményeket elkövetők magatartását egy irányító vagy vezető személy hangolja össze, amely esetben az elkövetők a másik egyidejűleg meghatározott tevékenységéről nem is tudnak.

A bűnszervezet célja szándékos bűncselekmények elkövetésére irányul, olyan bűncselekmények elkövetésére, amelyeket a törvény öt évi vagy ezt meghaladó szabadságvesztéssel fenyeget. A bűnszervezetben résztvevők tudatának nem kell átfognia ezt az objektív tényezőt, elég ha annak tudatában vannak, hogy súlyos megítélésű büntettek elkövetésére jött létre a csoport. A jogegységi határozat szerint a bűnszervezet célja az öt évi vagy ennél súlyosabb szándékos bűncselekmények elkövetése objektív büntethetőségi feltételt jelent.

Helyesen idézte a Fővárosi Bíróság, hogy az Europol a bűnözőszervezet ismervét akként írta körül, hogy: - kettőnél több személy együttműködése; - amelyben mindenkinek meghatározott saját szerepe van; - hosszabb, meghatározatlan időtartamra létesül; - súlyosabb szándékos bűncselekmények elkövetésének a gyanúja áll fenn; - erőszakos vagy fenyegetésre utaló elkövetési móddal megy végbe; - vállalkozási-, üzleti-, kereskedelmi formák használatával történik; pénzmosási tevékenység kapcsolódik hozzá; jellemzi a politikai-, közigazgatási-, gazdasági élet vagy a média befolyásolása; nemzetközi szintű működésre törekszik; - haszonszerzés vagy hatalomszerzés érdekében történik az elkövetés.

Látható, hogy a Fővárosi Bíróság igen alapos és szinte minden tekintetben helytálló indokolást

nyújtott a bűnszervezet mibenlétéről, azonban azokból téves jogi következtetést vont le, amikor az érintett vádlottak esetében azt nem látta megállapíthatónak.

Ugyanakkor viszont a Fővárosi Ítéltábla a bűnszövetségben történő elkövetést a harmadfokú eljárásban is irányadó tényállás alapján egyértelműen és kétséget kizáróan megállapíthatónak látta, és ezzel a Kúria is egyetértett.

Az ítéltábla álláspontja szerint az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásból is jól kirajzolódik a T.P. I. rendű vádlott által létrehozott és vezetett bűnszervezet, annak szervezeti felépítése, a vezetői, közbenső vezetői és a végrehajtói szintek, az összehangolt működés. Ugyancsak meghatározható a bűnszervezet célja is.

T.P. I. rendű vádlott - olyan bűncselekmények elkövetésére létrejövő szervezetet hozott létre, amelyben személye háttérben maradhatott úgy, hogy ne legyen összefüggésbe hozható a bűncselekmények elkövetésével.

A bűnszervezetet T.P. I. rendű vádlott irányította, ő adott utasítást az egyes bűncselekmények előkészítésére és kivitelezésére.

A fellebbezéssel nem érintett Agárdi Gábor VIII.rendű vádlott közvetlenül T.P. I.rendű vádlottól kapott utasítást, az ő feladata volt a végrehajtás megszervezése, a végrehajtók bevonása, a velük való tárgyalás, majd a végrehajtásért felajánlott díj kifizetése.

T.P. I.rendű vádlott a fogva tartása ideje alatt is kapcsolatot tartott a VIII.rendű vádlottal, és adott számára utasításokat.

Ez az összehangolt működés legmarkánsabban az Sz.S.I. sérelmére elkövetett emberölés előkészülete kapcsán mutatkozik meg, de ugyanígy tetten érhető az M.M., Cs.Cs., P.M., L.F. X.rendű vádlott, F.Á., T.K. sérelmére elkövetett cselekményeknél is.

A másodfokú bíróság nem osztotta az elsőfokú bíróságnak azt az álláspontját, és ezzel a Kúria is egyetértett, hogy a bűncselekmények egy részének elkövetése indulatból fakadó volt, T.P. I.rendű vádlott személyes sérelmeinek megtorlására irányult, és így nem feleltethető meg a bűnszervezet céljának.

Kétségtelen, hogy az elsőfokú bíróság által e csoportba sorolt bűncselekmények során T.P. I.rendű vádlottat személyes indulat, bosszú is vezette, de ettől függetlenül ezek a cselekmények teljes mértékben megfeleltek a T.P. I.rendű vádlott által vezetett bűnszervezet céljának.

Tévesnek találta a másodfokú bíróság azt a bűnszervezet megállapítása ellen felhozott elsőbírói álláspontot is, hogy a célt nem a bűnszervezet, hanem egyedül T.P. I. rendű vádlott tűzte ki,

és hogy K.I. II. rendű vádlott csupán az elérhető pénz megszerzése érdekében vállalkozott a végrehajtásra, a cél kitűzésében nem vett részt (elsőfokú ítélet 388. oldal első és utolsó bekezdése). Egyrészt a bűnszervezet célját, a konkrét bűncselekmény elkövetését nyilvánvalóan a bűnszervezet vezetője, vagy vezetői és nem pedig a végrehajtók határozták meg, másrészt K.I. II. rendű vádlott maradéktalanul tisztában volt azzal, hogy milyen bűnözői csoportosuláshoz csatlakozott, és a bűnszervezet keretében elkövetett cselekményekért természetesen díjazásban részesült.

A hosszabb időre szervezettség kapcsán nem csak az egyes bűncselekmények elkövetésének időpontjából lehetett következtetni, hanem abból is, hogy a cselekmények során a bűnszervezet viszonylag állandó struktúrával működött, és hosszabb távú céljai voltak.

A védelmi fellebbezésekben foglaltak kapcsán rámutat a Kúria arra, hogy a 4/2005. Büntető Jogegységi Határozat egyértelmű értelmezést ad az alanyi bűnösség és a bűnszervezet tárgyi ismérvei közötti viszonyra.

Ennek lényege, hogy elsődlegesen mindig az adott, konkrét bűncselekmény, illetve bűncselekmények elkövetését kell vizsgálni, bizonyítani, mivel ebben áll a vád tárgyi és alanyi meghatározottsága. Ezt követően pedig a bűncselekmény megvalósulását tárgyi körülményként kell elhelyezni egy másik tárgyi körülmény, a bűnszervezet körében.

Ezután vizsgálendő az alanyi oldalon, hogy az elkövetési magatartás a bűnszervezet keretén belüli-e vagy sem, és ha igen, akkor ezt az elkövető felismerte-e.

Ez a felismerés lehetséges úgy is, hogy az elkövetés még a bűnszervezeten kívül kezdődik, és az elkövetőben csak később (közben) tudatosul, hogy bűnszervezeten belül van, ám bent marad (folytatja, vagy megismétli az elkövetést). Történhet azonban úgy is, hogy bűnszervezeten belül kezdődik az elkövetés, tehát az elkövető eleve tudja, honnan indul, milyen bűnöző szervezetről van szó. Ezekre az általános (és nyilvánvaló) tudati helyzeteknek feleltethető meg minden konkrét eset.

Az elsőfokú ítélettel megállapított tényállás alapján nem férhet kétség a bűnszervezet létehez és T.P. I. rendű, K.I. II. rendű, B.P.P. III. rendű és - a másodfellebbezéssel nem érintett - A.G. VIII. rendű vádlottak magatartásához.

Az irányadó tényállás szerint e vádlottak függetlenül az aktuális bűncselekmény jellegétől, sértettjétől, indítékától vagy motívumától, gyakorlatilag egyazon, az évek során kiépített, és begyakorolt összehangolt mechanizmus szerint működtek együtt.

Ezek a tárgyi körülmények elegendő alapot szolgáltatnak arra a következtetésre, hogy a vádlottak tisztában voltak azzal, hogy magatartásuk nem elszigetelt, hanem egymást kiegészítő, összehangolt és tervszerűen működő rendszer része.

Annak van jelentősége, hogy maga a bűnszervezet milyen hosszan tevékenykedik, nem pedig annak, hogy ki mennyi ideig vesz, vett vagy fog abban részt venni. Ugyanakkor jelen ügyben a vádlottak kapcsolata sem alkalmi volt csupán. A bűnszervezetben belüli személyes ismeretség, kapcsolat pedig - értelemszerűen - nem feltétele a bűnszervezetben belüli elkövetés megállapításának, ilyen igényt maga a törvény sem fogalmaz meg.

A bűnszervezethez tartozás tudattartalmának vizsgálatához az „alapcselekmény” tényállásszerűségének vizsgálata szükséges.

Ezzel párhuzamosan vizsgálni kell a büntetőeljárás során feltárt bizonyítási eszközökből származó és a Btk. 137.§-a 8. pontjában meghatározott ismérvekre következtetést megalapozó bizonyítékokat és erre nézve is a tényállást kell megállapítani.

Amennyiben bizonyított, hogy a bűncselekményt egy tényleges bűnszervezet működéséhez kapcsolódva, illetve annak keretei között követték el, úgy a végrehajtás körülményeiből lehet következtetést vonni arra, hogy az alkalomszerű elkövető, cselekményének megvalósításakor a bűnszervezetbeni elkövetést felismerte.

Ez a további következtetés az alapja annak, hogy nem a bűnszervezet belső, hanem a külső, tárgyi jellegű ismérvei kerülhetnek előtérbe, amelyek a kívülálló számára is felismerhetőek.

Ehhez képest az elkövető tudatának nem arra kell kiterjednie, hogy a bűnszervezet a törvényi előfeltételek szerint létrejött-e vagy sem, hanem arra, hogy a bűnszervezet tárgyi sajátosságai ismeretében annak „működéséhez” csatlakozik, illetve annak keretében cselekszik.

E tudattartalom egyenes és eshetőlegesen szándékú egyaránt lehet.

Megjegyzendő, hogy a Btk. 137. §-a 8. pontjában foglalt „célja” kitétel semmiképpen nem azonos a célzattal. Az, hogy mire kell a bűnszervezetnek irányulnia, magának a bűnszervezetnek fogalmi alapeleme, nem pedig utalás a célzatra. Hasonlóképpen nem az alanyi bűnösség, hanem a bűnszervezet fogalmi elemei megállapíthatóságának kérdése a Btk. 137. §-a 8. pontjában szereplő „hosszabb időre szervezett” kitétel.

A bűnszervezet tárgyi sajátosságai ismeretében kifejtett (a Btk.

adott különös részi tényállását megvalósító) cselekvésnek a bűnszervezet működéséhez történő bármely hozzájárulása önmagában elégséges.

Az „összehangolt működés” a bűnszervezet fogalmi összetevője, amely tartalmát tekintve nem más, mint a benne cselekvő elkövetők egymást erősítő hatása.

Az összehangolt működésnek nem feltétele a bűnszervezetben cselekvők közvetlen kapcsolata, a más bűncselekmények, illetve a más elkövetők kilétének ismerete. Az összehangolt működés tehát a bűnszervezet fogalmi elemeinek a kérdése, vagyis egy bűncselekmény megvalósítása is alapul szolgálhat a bűnszervezetben elkövetés megállapításához.

A Btk. 137. §-a 8. pontjának a 2001. évi CXVI. törvény 19. §-a (5) bekezdésével megállapított szövege 2002. április 1. napjával kezdődően hatályos.

Az eldöntendő kérdés tehát a már létező bűnszervezet tevékenységéhez, akár egyetlen elkövetői magatartással csatlakozó személy cselekményének bűnszervezetben elkövetettkénti értékelése.

A bűnszervezetről csak akkor beszélhetünk, ha abban legalább három személy vesz részt, ennél kevesebb személy esetében bűnszervezet létrejötte fogalmilag kizárt. Ebből következik az is, hogy három fő már a bűnszervezet megalakulásához szükséges, ám ha menet közben három alá csökken a létszám, akkor a bűnszervezet is megszűnik. Mindazonáltal, ha menet közben bővül a létszám, akkor adott esetben egyéb feltételek mellett a két fő alatti társulás is bűnszervezetté alakulhat át.

Az egyéb feltételek a tárgyi oldalon, hogy hosszabb időre szerveződjön, illetve a harmadik személy tartósan csatlakozzon a szerveződéshez, és feltétel az is, hogy működésük ezt követően összehangolt legyen.

A konkrét esetben T.P. I. rendű, K.I. II. rendű és A.G. VIII. rendű vádlottak hosszabb távon, éveken keresztül működtek együtt, tevékenységük pedig összehangolt és szervezett volt.

Az első feltétel a hosszabb idő azt jelenti, hogy a három vagy több személy nem csupán egy bűncselekmény elkövetéséhez szükséges időre, hanem azon túl együtt maradva, további bűncselekmények elkövetésének előzetes tervezését is magába foglaló, vagy további bűncselekmények elkövetésének lehetőségét is fenntartó együttműködést alakítanak ki és tartanak fenn. A hosszabb idő tehát mindenképpen magába foglalja a jövőbeni események, bűncselekmények elkövetésének esélyét anélkül, hogy az előzetes tervezést igényelne.

T.P. 1999. évben ismerkedett meg A.G. VIII. rendű vádlottal, akivel 2000 decemberétől szorosabb kapcsolatot épített ki, majd különböző utasításokat adott neki, amelyeket a VIII. rendű vádlott annak megfelelően végrehajtott.

2002. évtől már bűncselekmények elkövetésére adott utasításokat T.P. I. rendű vádlott a VIII. rendű vádlottnak, aki azokat végrehajtotta, majd 2004. május 1. után további utasításokat hajtott végre. Ez a felállás még értelemszerűen bűnszervezetnek nem minősülhet a létszám miatt, de később szerepet

kap K.I. II. rendű és B.P.P. III. rendű vádlott is, aki személy szerint az I. rendű vádlott házába is beköltözött, így a létszám már négy főre nő, amely elvileg nem csak elégséges, de több is a bűnszervezet jogilag definiált működéséhez.

Pontos adat nincs arra, hogy K.I. II. rendű vádlott mikor lépett színre, de a B.L. sérelmére elkövetett testi sértésben már 2001. november 10-én részt vett, bár nem tudni, hogy ekkor még a bűnszervezetről milyen tudomása volt. A szervezet ekkor már tervszerűen működött, vagyis a rendszer lényege szerint T.P. I. rendű vádlott megbízta a VIII. rendű vádlottat, aki ezt követően a végrehajtással megbízta K.I. II. rendű vádlottat. Ezt a cselekményt azonban az ítéletábra még nem minősítette bűnszervezetben elkövetettnek.

Ezt követően azonban a három vádlott már tervszerűen és rendszeresen együttműködött. E rendszerhez csatlakozott B.P.P. III. rendű vádlott, akinek szerepe kezdetben nem egészen tisztázott, de a bűnszervezethez tartozás szempontjából ennek nem is volt jelentősége. A későbbiekben azonban az együttműködésből adódóan a szerepek és tevékenységek lényegével tisztában volt, és ennek ismeretében hajtott végre feladatokat, részben utasításra, részben viszont a szervezethez tartozás bizonyításául öntevékenyen is.

A bűnszervezetben való elkövetés megállapításának alanyi oldalon elégséges feltétele, ha az elkövető azzal volt (van) tisztában, hogy háromnál több személyből álló hosszabb időre létrehozott és szervezetten működő csoportban valósít meg súlyos bűncselekményt (BH.2007/3.).

Ezzel kapcsolatosan a törvényhez fűzött miniszteri indokolás rámutat, hogy a bűnszervezet létrejöhet akként is, hogy a keretében elkövetett bűncselekményeket irányító vagy vezető személy hangolja össze azoknak az elkövetőknek a magatartását, akik egymás tevékenységéről esetleg nem is tudnak. Ez esetben viszont a bűnszervezet tagjának tudati tartalma esetleg hiányozhat a létszám és a cél tekintetében.

Az ügyész T.P. I. rendű, K.I. II. rendű és J.Z. VII. rendű vádlottak terhére a magánokirat-hamisítás vétségének megállapítása végett jelentett be fellebbezést.

Az elsőfokú bíróság a magánokirat-hamisítással kapcsolatosan az alábbiak szerint foglalt állást:

A IV/3. tényállása szerint T.P. I. rendű vádlott, A.G. VIII. rendű és K.I. II. rendű vádlottak közreműködésével rábírták J.Z. VII. rendű vádlottat, hogy a dr. K.P. általa elkészített okiratra - melynek tartalma szerint B.L.I. és B.L.I.-né kijelentik, hogy a dr. K.P. és közöttük fennálló elszámolás rendben megtörtént, a BRFK Gazdaságvédelmi Alosztályának címzett feljelentésüket ezért visszavonják - B.L.I. és B.L.I.-né aláírását hamisítsa rá. J.Z. VII. rendű vádlott az iratot B.L.I. és B.L.I.-né helyett aláírta, majd az iratot T.P. utasítására eljuttatták dr. K.P.-hez, aki azt nem nyújtotta be a nyomozóhatósághoz, de később ő bocsátotta a jelen ügyben eljáró nyomozóhatóság rendelkezésére.

Az elsőfokú bíróság szerint a tényállásban szereplő okirat bár nem rendelkezik teljes bizonyító erővel, ugyanakkor alkalmas kötelezettség megszűnésének a bizonyítására, ezért büntetőjogi védelemben részesül.

Az irat hamis, mivel azt nem az azon feltüntetett személyek írták alá. A felhasználása megtörtént, hiszen dr. K.P. azt átadta a nyomozóhatóságnak.

Mindezek alapján a törvényi tényállás minden eleme maradéktalanul megvalósult. A bűncselekményt T.P. I. rendű és K.I. II. rendű vádlottak felbujtóként, J.Z. VII. rendű vádlott bűnsegédként követte el. A felbujtóra vonatkozó fentebb kifejtettek irányadóak a jelen cselekményt illető kérdésben is. T.P. I. rendű vádlott A.G. VIII. rendű és K.I. II. rendű vádlotton keresztül rábírta J.Z. VII. rendű vádlottat, hogy az iratot a névtulajdonosok helyett írja alá, és a vádlottak tisztában voltak azzal is, hogy az okirat felhasználására sor kerül.

A másodfokú bíróság ezzel szemben arra az álláspontra helyezkedett, hogy a vádlottak bűncselekményt nem követtek el, ezért a magánokirat-hamisítás vétsége miatt emelt vád alól T.P. I. rendű, K.I. II. rendű és J.Z. VII. rendű vádlottakat felmentette.

A Fővárosi Ítéltábla ugyanis nem látta megállapíthatónak, hogy az okirat felhasználása megtörtént volna.

Okfejtése szerint a felhasználásnak abban a körben kell megtörténnie, amelyre a magánokirat vonatkozik, mégpedig olyan ténnyel kapcsolatban, amelynek bizonyítására azt kiállították.

Jelen esetben a hamis magánokirat akkor került volna felhasználásra, ha azt dr. K.P. a BRFK Gazdaságvédelmi Alosztályának benyújtotta volna. Ez azonban nem történt meg. Semmiképpen nem tekinthető felhasználásnak, ha a fel nem használt hamis magánokiratot a birtokosa, miután az ügyben tanúként meghallgatják, vallomásának igazolására a nyomozóhatóság rendelkezésére bocsátja.

A Legfőbb Ügyészség álláspontja szerint felhasználás alatt a hamis, vagy hamisított, illetve valótlan tartalmú magánokiratnak a joghatás kiváltására, illetve előidézésére történő használatát kell érteni.

Az irányadó tényállás vonatkozásában a Fővárosi Ítéltábla határozata részben megalapozatlan, mert a másodfokú bíróság a megállapított tényekből további tényekre több vonatkozásban is helytelenül következtetett.

A megalapozatlanság a Be. 388.§ (2) bekezdése alapján a harmadfokú eljárásban az iratok, valamint a helyes ténybeli következtetés alapján, illetve a megjelölt részeknek az indokolásból a tényállásba emelésével kiküszöbölhető.

Dr. K.P. tanúvallomása alapján, - amelyet a Fővárosi Bíróság ítéletének indokolása a 139. oldalon rögzít, - a tényállásba szükséges beemelni, hogy a BRFK Gazdaságvédelmi Alosztályához

címzett levelet ő fogalmazta, és arra kérte T.P. I. rendű vádlottat, hogy azt irassa alá és juttassák el a BRFK Gazdaságvédelmi Alosztályához. Kikötötte, hogy csak akkor hajlandó a fennmaradó követelést kifizetni, ha a papírt aláírva megkapja vagy bizonyítani tudják, hogy a levelet elküldték a címzettnek. A portán lévő férfi a levelet megmutatta neki, ő ezt követően hagyta az 5 millió forintot a portán.

Mind az első-, mind a másodfokú bíróság e tényálláspont vonatkozásában dr. K.P. előadására alapította az ítéleti tényállást. Ebből megállapítható, hogy a magánokirat tartalmáról dr. K.P. a BRFK Gazdaságvédelmi Alosztályán az ügyének előadóját tájékoztatta.

Ezen túl kötelezettség megszűnésének bizonyítására T.P. I. rendű vádlott hamisított magánokiratot használt fel, amikor azt a portán hagyta azzal, hogy adják át dr. K.P.-nek, hiszen kifejezetten ahhoz kötötte az utolsó 5 millió forint kifizetését, mert e hamisított magánokirat tartalma bizonyította volna számára, hogy az évek óta húzódó elszámolási vita rendeződött, a megállapodás létrejött.

Az ily módon kiegészített és megalapozott ítéleti tényállás alapján T.P. I. rendű és K.I. II. rendű vádlott felbujtóként, míg J.Z. VII. rendű vádlott bűnsegédként követte el a Btk. 276. §-ába ütköző magánokirat-hamisítás vétségét.

Az ügyészi fellebbezés a magánokirat-hamisítás vonatkozásában alapos.

Az elsőfokú bíróság helytállóan foglalt állást a bűnösség kérdésében, és jogi indokolása is minden szempontból kifogástalan, azzal a Kúria is egyetértett.

A másodfokú bíróság mindössze a magánokirat-hamisítás elkövetési magatartásának értelmezésében tévedett, és vont le a tényekből helytelen jogi következtetést.

A Btk. 276.§-ban írt magánokirat hamisítás vétségét az követi el, aki jog vagy kötelezettség létezésének, megváltoztatásának vagy megszűnésének bizonyítására hamis, hamisított, vagy valótlan tartalmú magánokiratot használ.

A bűncselekmény elkövetési magatartása a felhasználás, amely azt jelenti, hogy a hamis vagy hamisított, illetve valótlan tartalmú magánokiratot joghatás kiváltására, előidézésére használják. Felhasználás alatt a használatot, vagyis a bizonyítás érdekében

történő felmutatást, bemutatást, hozzáférhetővé tételét, iratokhoz csatolását, átadását is érteni kell. E körbe tartozik tehát minden olyan magatartás, illetve tevékenység, amelynek következtében a magánokirat tartalmáról más személy tudomást szerezhet.

Nem fogadható el a Fővárosi Ítéltábla ezzel kapcsolatos azon jogi okfejtése, miszerint a felhasználásnak nyilvánvalóan abban a körben kell történnie, amelyre a magánokirat vonatkozik, olyan ténnyel kapcsolatban, amelynek bizonyítására azt kiállították.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint jelen esetben a hamis magánokirat akkor került volna felhasználásra, ha azt dr. K.P. a BRFK Gazdaságvédelmi Alosztályának nyújtotta volna be, azonban ez nem történt meg.

Téves az a jogi okfejtés is, miszerint semmiképpen nem tekinthető felhasználásnak, ha a fel nem használt hamis magánokiratot a birtokosa, miután az ügyben tanúként meghallgatják, vallomásának igazolására a nyomozóhatóság rendelkezésére bocsátja.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség L.F. X. rendű vádlott terhére az emberölés előkészületének büntette miatt folyamatban lévő büntetőeljárás megszüntetése miatt, a bűnösség megállapítása és büntetés kiszabása érdekében jelentett be fellebbezést.

A fellebbezést változatlan jogi tartalommal a Legfőbb Ügyészség a nyilvános ülésen fenntartotta.

L.F. X. rendű vádlottal kapcsolatosan az elsőfokú bíróság a következő tényállást állapította meg.

T.P. I. rendű vádlott 2002 májusában történő házi őrizetbe kerülését követően a M.J. és Sz.S.I. megölésének a megszervezése érdekében tett intézkedései kapcsán megbízást adott a vele ismerősi viszonyban lévő L.F. X. rendű vádlottnak M.J. megölésének a megszervezésére. L.F. X. rendű vádlott a megbízást színteg elfogadta, és ennek ellenében két részletben összesen 1,5 millió forintot átvett T.P. I. rendű vádlottól. Ezt követően L.F. X. rendű vádlott a megbízást nem teljesítette, annak teljesítése nem is állt szándékában, de az átvett pénzt sem fizette vissza T.P. I. rendű vádlottnak.

E tényállás alapján a Fővárosi Bíróság a X. rendű vádlott bűnösségét csalás büntetében állapította meg a következő indokok alapján.

L.F. X. rendű vádlott látszólag - azért, hogy a megbízás teljesítésére szánt 1,5 millió forintot megszerezze - elvállalta, hogy M.J. megölésére vállalkozó végrehajtót szerez. A végrehajtás érdekében azonban semmit sem tett, szándéka csupán a pénz megszerzésére terjedt ki, amely magatartásával 1,5 millió forint kárt okozott.

Az elsőfokú bíróság megítélése szerint a csalás büntette megvalósult, ugyanis L.F. X. rendű vádlott azzal, hogy látszólag elvállalta egy bűncselekmény megszervezésének a végrehajtását, tévedésbe ejtette T.P. I. rendű vádlottat, akinek ezen magatartásával kárt okozott. Az elkövetési értékre figyelemmel L.F. X. rendű vádlott magatartása a (4) bekezdés a) pont szerint nagyobb kárt okozó csalás büntetéként minősült.

A Fővárosi Ítéltábla viszont osztotta a védőnek a vádhoz kötöttséggel, illetve annak megsértésével

összefüggő érvelését.

Határozatában kifejtette, hogy a Be. 2.§ (3) bekezdése értelmében a bíróság csak annak a személynek a büntetőjogi felelősségéről dönthet, aki ellen vádat emeltek, és csak olyan cselekmény miatt, amelyet a vád tartalmaz.

A (4) bekezdés szerint a bíróság köteles a vádat kimeríteni, a vádon túl nem terjeszkedhet.

Álláspontja szerint annak nincs akadálya, hogy a bíróság a vád tárgyává tett cselekményt a vádtól eltérően minősítse, és ez az eltérő jogi értékelés szükségessé teheti a vád tárgyává tett történeti tényállás részbeni megváltoztatását, de ez nem eredményezheti a vád tárgyának módosítását, különösen annak olyan kiterjesztését, amely már sérti a vádhoz kötöttség elvét.

Nem állapíthat meg tehát a bíróság olyan cselekmény miatt büntetőjogi felelősséget, amely cselekménynek a tényállási elemeit a vád nem tartalmazza, és amely cselekmény miatt a vádló nem is indítványozta a vádlott felelősségre vonását.

Az adott ügyben az állapítható meg, hogy az ügyész L.F. X. rendű vádlott ellen a Btk. 166.§ (3) bekezdésébe ütköző emberölés előkészületeinek büntette miatt emelt vádat.

Az ügyész a tárgyaláson is - a vádirati tényállást fenntartva - e cselekményben kérte a vádlott bűnösségének megállapítását.

A vádirati tényállás szerint L.F. X. rendű vádlott vállalta, hogy M.J. megölésére vállalkozó végrehajtót kerít, és a megbízás fejében T.P. I. rendű vádlottól két alkalommal, alkalmanként 750.000 Ft-ot vett át.

L.F. X. rendű vádlott a megbízást M.J. személyi védelme miatt nem tudta végrehajtani.

2002. év szeptemberében, amikor A.G. VIII. rendű vádlott T.P. I. rendű vádlott utasítására felhívta őt a megbízás teljesítésére, L.F. X. rendű vádlott továbbra is fenntartotta a teljesítés szándékát, de a végrehajtás befejezéséhez további pénzösszeg rendelkezésre bocsátását kérte. T.P. I. rendű vádlott ezt az összeget azonban már nem biztosította részére.

Az ítélet tábla álláspontja szerint azzal nem sértette meg a vádhoz kötöttség elvét az elsőfokú bíróság, hogy a bizonyítékokat mérlegelve azt látta megállapíthatónak, hogy a végrehajtás megkezdése nem M.J. személyi védelme miatt maradt el, hanem azért, mert a megbízás teljesítése nem is állt L.F. X. rendű vádlott szándékában, azzal viszont már igen, amikor ezen túlmenően megállapította, hogy L.F. X. rendű vádlott ezzel tévedésbe ejtette T.P. I. rendű vádlottat és így neki 1.500.000 Ft kárt okozott.

A csalás tényállási elemeit - melynek sértettje T.P. I. rendű vádlott lenne - a vádirati tényállás egyáltalán nem tartalmazta, így ilyen cselekmény miatt L.F. X. rendű vádlott felelősségre vonásának nem lehetett helye, ez ugyanis sérti a Be. 2.§ (3) és (4) bekezdéseiben foglaltakat.

Az elsőfokú bíróság egyébként a jogi indokolás körében nem foglalkozott a Btk. 18.§ (2) bekezdés a/ pontjában foglaltakkal.

E szerint ugyanis nem büntethető előkészület miatt, akinek önkéntes elállása miatt marad el a bűncselekmény elkövetésének a megkezdése.

Az ítéletábra hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság helytállóan mutatott rá a bizonyítékok értékelését követően (az ítéletének már hivatkozott 212. oldal utolsó bekezdése) arra, miszerint L.F. X. rendű vádlottnak a saját elhatározásából maradt el a cselekmény végrehajtásának megkezdése, hiszen az már eredetileg sem állt szándékában.

Így pedig vele szemben a Btk. 18.§ (2) bekezdés a/ pontja, a Btk. 32.§ e/ pontja és a Be. 332.§ (1) bekezdés g/ pontja alapján az emberölés előkészületének büntette miatt indult büntetőeljárás megszüntetéséről kellett volna határozni (BH.2006/174.).

A Btk. 18.§ (3) bekezdése értelmében a (2) bekezdés eseteiben, ha az előkészület már önmagában is más bűncselekmény, az elkövető e bűncselekmény miatt büntetendő.

Ez az úgynevezett maradék-bűncselekmény esete. Ennek a bűncselekménynek a tényállási elemeit azonban a vád tárgyává tett tényállásnak is tartalmaznia kell.

A fentiekből következően ez alapján nem kerülhetett volna sor L.F. X. rendű vádlott bűnösségének megállapítására a Btk. 318.§ (1) és (4) bekezdés a/ pontja szerint minősülő csalás büntetében, mert ezzel az elsőfokú bíróság a vádon túlterjeszkedett.

A Be. 329.§ értelmében a bíróságnak a vádról, jelen esetben a Btk. 166.§ (3) bekezdése szerint minősülő emberölés előkészületének büntetéről kell határoznia.

Ezért a másodfokú bíróság a Be. 373.§ (1) bekezdés I/c/ pontja értelmében a bűnösséget megállapító rendelkezést hatályon kívül helyezte és a Be. 332.§ (1) bekezdés g/ pontja alapján L.F. X. rendű vádlottal szemben az emberölés előkészületének büntette miatt indult büntetőeljárást megszüntette.

A fellebbviteli főügyészség osztotta az elsőfokú bíróság jogi álláspontját, és egyetértett a rendelkezésre álló bizonyítékok, így különösen A.G. VIII. rendű vádlott nyomozati vallomásának értékelésével, és ő maga is arra az álláspontra helyezkedett, hogy a X. rendű vádlott nem emberölés előkészületét, hanem a csalás büntetést követte el.

Ugyanakkor viszont nem értett egyet a cselekmény minősítésével, ugyanis véleménye szerint a csalás a Btk. 318.§ (1) bekezdésébe ütköző és az (5) bekezdés a) pontja szerint minősülő jelentős kárt okozó csalás büntetése kísérlete, ugyanis a peradatok szerint L.F. X. rendű vádlott, a továbbiakban - amikor a VIII. rendű vádlott őt kérdőre vonta a teljesítés elmaradása miatt - további pénzt kért T.P. I. rendű vádlottól, aki ekkor már nem fizetett neki.

A Legfőbb Ügyészség álláspontja szerint a másodfokú bíróság tévesen hivatkozott a törvényes vád hiányára, ugyanis a vád benyújtására 2006.április 28-án került sor és az 2006. május 4-én érkezett a bírósághoz, míg a 2006. évi LI. törvény csak 2006. július 1. napján lépett hatályba. A Legfelsőbb Bíróság több esetben is kifejtette azon álláspontját, miszerint a törvényes vád új szabályai csak a hatályba lépést követően benyújtott vádiratok esetében alkalmazhatók.

A Fővárosi Főügyészség NF.7754/2004/66-I. számú vádirata azt tartalmazta, hogy L.F. X. rendű vádlott bár átvette a kétszer 750.000 forintot, a megbízást M.J. személyi védelme miatt nem tudta teljesíteni, illetve végrehajtani.

T.P. I. rendű vádlott 2002 szeptemberében ismételt felhívta L.F. X. rendű vádlottat a teljesítésre, aki ekkor fenntartva a teljesítés szándékát, további pénzt kért az I. rendű vádlottól, azonban már nem kapott.

A Legfőbb Ügyészség szerint a vádirati és az ítéleti tényállás között csupán a tudati következtetés levonásában van eltérés. A vádirat szerint a személyi védelem miatt nem volt teljesíthető a vállalat, míg az elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy L.F.-nek ez már eredetileg sem állt szándékában.

A vádirati tényállás alapján a jelenleg hatályos vádelvre figyelemmel is megállapítható, ha nem a tévedésbe ejtés, akkor mindenképpen a tévedésben tartás valósult meg, hiszen 2002. év szeptemberében még továbbra is fenntartotta a megbízás teljesítésének szándékát, és azt a látszatot keltette, hogy az átvett kétszer 750.000 forintot is erre költötte, de további pénzeszegek kellenek a végrehajtás befejezéséhez.

Álláspontja szerint a vád törvényes volt, és a történeti tényállásban leírtak alkalmasak a X. rendű vádlott bűnösségének megállapítására, a Btk. 318.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (4) bekezdés a) pontja szerint minősülő csalás bűntettében, vagyis az (5) bekezdés a) pontja szerinti jelentős értékre elkövetett csalás bűntettének kísérlete miatti jogorvoslatot már ebben a formában nem tartotta fenn.

A Kúria álláspontja szerint téves a másodfokú bíróság azon jogi okfejtése, miszerint sérült a vádhoz kötöttség elve azáltal, hogy a vádirat a csalás törvényi tényállási elemeit egyáltalán nem tartalmazta.

A vádirat ugyanis tartalmazta mindazokat a releváns tényeket és eseményeket, amelyek a X. rendű vádlott büntetőjogi felelősségének eldöntéséhez szükségesek és egyben elégségesek is.

E tények szerint a X. rendű vádlott elvállalta egy feladat végrehajtását, amelyért két részletben pénzt is kapott az I. rendű vádlott megbízótól, amelyet sem akkor, sem később nem adott vissza, és a feladatot sem végezte el.

E tényekből kellett az elsőfokú bíróságnak levonnia azt a következtetést, hogy mennyire volt komoly és megalapozott a feladat elvállalása, illetve végrehajtása vagy mennyire nem. Önmagában ugyanis a tények csupán olyan események rögzítése amelyek valóságtartalma nem önmagából következik. A csalás bűncselekményének lényege, hogy az elkövető a valóság látszatát keltve téveszti meg a másik felet, a potenciális sértettet. Ez esetben a tények valóságtartalma csupán az elkövető tudattartalmának feltárásával válik megismerhetővé.

Ezt a folyamatot ismerte fel az elsőfokú bíróság amikor önmagában azokból a tényekből, hogy a X. rendű vádlott elvállalta a sértett megölésének megszervezését, illetve végrehajtó felkutatását és ezért nagyobb összegű készpénzt is átvett, még nem szükségszerűen lehet következtetést vonni az emberölés előkészületére illetve a vállalkozás megalapozottságára, hanem egyéb körülmények alapos és mélyre ható elemzésével lehet eljutni annak feltárásához, hogy az események csupán a valóság látszatát keltették és az X. rendű vádlottnak nem is állt szándékában a vállalt feladat teljesítése.

Ebből következően változatlan tényállás mellett az elsőfokú bíróság a bizonyítékok elemzése révén jutott arra a feltétlenül helyes felismerésre, hogy a X. rendű vádlott megtévesztette az I. rendű vádlottat.

Figyelemmel arra, hogy a másodfokú bíróság ítéletét a Kúria a Be. 398.§ (1) bekezdése alapján a X. rendű vádlott tekintetében megváltoztatta és bűnösségét a Btk. 318.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (4) bekezdés a) pontja szerint minősülő csalás bűntettében megállapította, vele szemben büntetés kiszabása vált szükségessé. A Kúria a büntetés nemének meghatározásakor az elsőfokú bíróság által

értékelt körülményeket figyelembe véve a Btk. 87.§ (2) bekezdés e) pontja alapján a Btk. 51.§ (1) és (2) bekezdése szerinti pénzbüntetést szabott ki.

A pénzbüntetés napi tételei számának meghatározásakor figyelembe vette az elsőfokú bíróság ítéletében értékelt bűnösségi körülményeket, kiegészítve azokat a vádlott esetében a további időmúlással is.

A Kúria az egy napi tétel összegét a X. rendű vádlott jövedelmi, vagyoni viszonyainak alapulvételével határozta meg, és rendelkezett a pénzbüntetés meg nem fizetés esetére történő átváltoztatásáról is.

E vádlott esetében az ítéleti tényállás alapján megállapítható, hogy vagyonában az I. rendű vádlottól átvett 1.500.000 forint vagyongyarapodás következett be, ezért a bíróság L.F. X. rendű vádlott esetében a Btk. 77/B.§ (1) bekezdés a) pontjának kötelező rendelkezése szerint ilyen összegű vagyonelkobzást rendelt el.

Helyesen foglalt állást az elsőfokú bíróság a IV/5. tényállási pontban írt cselekmény (L.F. X. rendű vádlott gépkocsijának felgyújtása) minősítését illetően is. Az irányadó tényállás alapján ugyanis egyértelműen megállapítható, hogy a felbujtó, és a végrehajtó szándéka kiterjedt a gyújtogatás súlyosabb következményeire, más járművek, vagyontárgyak veszélybe kerülésére. A Btk. 259.§ (1) bekezdésében írt bűncselekmény tárgyi eleme az elkövetési magatartás és annak közveszélyt előidéző eredménye. Közveszély akkor jön létre, ha jelentős értékű dolgok kerülnek veszélybe. A gyújtogatással előidézett közveszély, személyi vagy anyagi sérelem bekövetkezésének reális lehetőségét jelenti, és szükségszerűen feltételezi a veszélybe kerülő anyagi javak megrongálódását, megsemmisülését. A veszélyhelyzetten túlmenően azonban a tényleges sérelem bekövetkezése nem feltétele e tényállásszerű magatartás megállapításának.

Ennek megfelelően az I. rendű és II. rendű vádlottak bűnösségére vont következtetés okszerű, és a cselekmény minősítése is törvényes.

A jelentős időmúlásra tekintettel a Kúria az I., II., III. és VII. rendű vádlott büntetésének súlyosítására irányuló ügyési indítványt nem találta teljesíthetőnek.

T.P. I. rendű vádlott esetében a bűnösségi kör bővülésére is figyelemmel pedig a Kúria a büntetés enyhítésére sem látott indokot, a másodfokú bíróság által megállapított szabadságvesztés büntetés kellően szolgálja a Btk. 37.§-ában írt büntetési célok elérését.

K.I. II. rendű vádlott esetében a Kúria úgy ítélte meg, hogy az alkalmazott 6 évi szabadságvesztés arányban áll a vádlott személyében és cselekményében megnyilvánuló társadalomra veszélyesség fokával, ezért annak további enyhítésére törvényes lehetőség nem volt.

B.P.P. III. rendű vádlott esetében a fellebbezésben előadott enyhítő körülményeket figyelembe véve a Kúria lehetőséget látott a Btk. 87.§ (2) bekezdés c) pontjának mérsékelt felhívására, ugyanakkor viszont a bűncselekmények jellegére, a bünszervezetben elfoglalt szerepére tekintettel a Btk. 42.§ (3) bekezdésében írt és a másodfokú bíróság által meghatározott fegyház fokozatot - a Be. 45.§-ának (2) bekezdését alkalmazva - nem érintette.

J.Z. VII. rendű vádlott esetében a bűnösségi kör bővülésére figyelemmel a kiszabott, és a

fellebbezési eljárásban nem érintett szabadságvesztést a Kúria a Btk. 85.§ (1) bekezdésére figyelemmel halmazati büntetésként kiszabottnak tekinti.

Ugyanakkor a VII. rendű vádlott esetében is szükségessé vált a Btk. 77/B.§ (1) bekezdés a) pontja alapján intézkedésként vagyonekobzást alkalmazni, ugyanis az irányadó tényállás szerint J.Z. VII. rendű vádlott az okiraton lévő aláírások meghamisításáért az I. rendű vádlottól a II. rendű vádlott közvetítésével 30.000 forintot kapott, amely vagyongyarapodás a törvény kötelező rendelkezése alapján elvonásra kerül.

A Kúria Be. 398. § (3) bekezdése szerint a Be. 338. § (1)-(3) bekezdése alapján K.I. II. rendű és S.T.L. V. rendű vádlottat külön-külön kötelezte a harmadfokú eljárásban (esetükben) felmerült bűnügyi költség viselésére.

Egyebekben a Kúria a másodfokú bíróság ítéletét T.P. I. rendű, K.I. II. rendű, B.P.P. III. rendű, S.T.L. V. rendű, J.Z. VII. rendű, és L.F. X. rendű vádlott tekintetében - a Be. 397. §-a alapján - helybenhagyta.

Budapest, 2012. február 13.

Dr. AkácZ József s.k. a tanács elnöke, Dr. Varga Zoltán s.k. előadó bíró, Dr. Demeter Ferencné s.k. bíró.

A Fővárosi Ítéltábla 5.Bf.56/2010/133. számú ítélete, a Kúria Bhar.III.1.219/2011/19. számú ítéletében foglalt változtatással T.P. I. rendű, K.I. II. rendű, B.P.P. III. rendű, S.T.L. V. rendű, J.Z. VII. rendű és L.F. X. rendű vádlott tekintetében 2012. február 13. napján jogerős és S.T.L. V. rendű, valamint J.Z. VII. rendű vádlottak szabadságvesztés büntetésének kivételével végrehajtható.

**Dr. AkácZ József s.k.
a tanács elnöke**

A kiadmány hitelél:

írnok
MM